EUROOPA PARLAMENT 2014–2019

Istungidokument

16.7.2014

B8-0010/2014 }
B8-0012/2014 }
B8-0014/2014 }
B8-0017/2014 }
B8-0018/2014 }
B8-0022/2014 } RC1

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 135 lõikele 5 ja artikli 123 lõikele 4,

asendades järgmiste fraktsioonide esitatud resolutsiooni ettepanekuid:
ECR (B8-0010/2014)
PPE (B8-0012/2014)
ALDE (B8-0014/2014)
Verts/ALE (B8-0017/2014)
S&D (B8-0018/2014)
GUE/NGL (B8-0022/2014)

Sudaani ja Meriam Yahia Ibrahimi juhtumi kohta
(2014/2727(RSP))

Cristian Dan Preda, Tunne Kelam, Bogdan Brunon Wenta, Mariya Gabriel, Jarosław Leszek Wałęsa, Seán Kelly, Petri Sarvamaa, Monica Luisa Macovei, Michèle Alliot-Marie, Philippe Juvin, Pavel Svoboda, Jaromír Štětina, László Tőkés, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Andrej Plenković, Davor Ivo Stier, Franck Proust, Andrzej Grzyb, Joachim Zeller, Lars Adaktusson
fraktsiooni PPE nimel
Josef Weidenholzer, Victor Boştinaru, Linda McAvan, Ana Gomes, Richard

Howitt, Marc Tarabella, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Liisa Jaakonsaari, Corina Creţu, Luigi Morgano, Pier Antonio Panzeri, Silvia Costa
fraktsiooni S&D nimel
Charles Tannock, Jana Žitňanská, Beatrix von Storch, Peter van Dalen
fraktsiooni ECR nimel
Marietje Schaake, Ivo Vajgl, Alexander Graf Lambsdorff, Louis Michel, Petras Auštrevičius, Petr Ježek, Marielle de Sarnez, Izaskun Bilbao Barandica, Charles Goerens, Ramon Tremosa i Balcells, Johannes Cornelis van Baalen, Javier Nart
fraktsiooni ALDE nimel
Marie-Christine Vergiat, Pablo Iglesias, Pablo Echenique Robba, Carlos Jiménez Villarejo, Lola Sánchez Caldentey, Tere Rodriguez-Rubio Vázquez, Dennis de Jong
fraktsiooni GUE/NGL nimel
Judith Sargentini, Barbara Lochbihler, Heidi Hautala, Bart Staes, Ernest Urtasun, Ulrike Lunacek
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon Sudaani ja Meriam Yahia Ibrahimi juhtumi kohta (2014/2727(RSP))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Komisjoni presidendi, Euroopa Ülemkogu eesistuja ja Euroopa Parlamendi presidendi poolt 10. juunil 2014 toimunud tollaste usujuhtidega peetud kõrgetasemelise kohtumise raames tehtud ühisavaldust,

– võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 15. mai 2014. aasta avaldust seoses surmanuhtluse kehtestamisega usust taganemise eest Sudaanis;

– võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni ja ÜRO deklaratsiooni usust või veendumustest tingitud sallimatuse ja diskrimineerimise kõigi vormide kaotamise kohta,

– võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,

– võttes arvesse inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat,

– võttes arvesse Cotonou lepingu teist läbivaatamist 2010. aastal,

– võttes arvesse ELi 2013. aasta suuniseid usu- ja veendumusvabaduse kohta,

– võttes arvesse inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika harta esimest protokolli naiste õiguste kohta Aafrikas,

– võttes arvesse Araabia inimõiguste hartat,

– võttes arvesse laste õigusi,

– võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,

A. arvestades, et 2013. aasta lõpus süüdistasid Meriam Yahya Ibrahimi (kelle ema on Etioopia kristlane ja isa Sudaani moslem ning kes kasvatati üles kristlasena) isapoolsed sugulased teda abielurikkumises pärast seda, kui nad olid teatanud ametivõimudele, et ta oli abiellunud kristlasest mehega; arvestades, et sellele süüdistusele lisandus 2013. aasta detsembris süüdistus usust taganemises;

B. arvestades, et esimese astme kohtu 12. mail 2014 tehtud otsuses mõisteti sel ajal kaheksandat kuud rasedale Meriam Ibrahimile sada piitsahoopi abielurikkumise eest ja surmanuhtlus poomise läbi usust taganemise eest, kuid talle anti kristlusest lahtiütlemiseks kolm päeva; arvestades, et Meriam Ibrahim mõisteti süüdi Sudaanis alates 1983. aastast kehtinud islami šariaadi alusel, mis keelustab surmanuhtluse ähvardusel usust lahtiütlemise; arvestades, et kohtuotsus kinnitati uuesti 15. mail 2014, sest Meriam Ibrahim otsustas islamiusku mitte pöörduda;

C. arvestades, et 27. mail sünnitas Meriam Ibrahim haiglas tütre Maya; arvestades, et väidetavalt hoiti Meriam Ibrahimi jalgu sünnitamise ajal jalaraudades ja ahelates, seades nii ema kui lapse tervise tugevalt ohtu; arvestades, et see oli naiste ja laste õiguste tõsine rikkumine;

D. arvestades, et 5. mail edastati tema kohtutoimik tulemuslikult apellatsioonikohtule;

E. arvestades, et Meriam Ibrahim vabanes Omdurmani naistevanglast 23. juunil 2014 pärast seda, kui apellatsioonikohus mõistis ta mõlemas süüdistuses õigeks, kuid ta vahistati uuesti Khartoumi lennujaamas, kui perekond hakkas just USAsse lahkuma, väidetavalt püüde eest lahkuda võltsitud reisidokumentidega, mille oli väljastanud Lõuna-Sudaani saatkond Khartoumis;

F. arvestades, et Meriam Ibrahim vabastati uuesti 26. juunil 2014 ja ta palus koos perega varjupaika USA saatkonnas ning praegu toimuvad läbirääkimised, et võimaldada tal lahkuda Sudaanist, kus äärmuslikud moslemid teda tappa ähvardavad;

G. arvestades, et mõtte-, usu- ja veendumusvabadus on üks põhilistest inimõigustest, mida tuleb kaitsta igal pool ja igaühe puhul; arvestades, et Sudaan on ratifitseerinud asjakohased ÜRO ja Aafrika Liidu konventsioonid ja on seeläbi võtnud rahvusvahelise kohustuse kaitsta ja edendada usu- ja veendumusvabadust, mis eelkõige hõlmab õigust järgida usku või veendumusi, neid, muuta või neist loobuda vabal tahtel;

H. arvestades, et Sudaani Vabariigi poolt ratifitseeritud inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika harta sätestab õiguse elule ja keelab piinamise ning julma, ebainimliku või alandava karistuse ja kohtlemise, kuid arvestades, et siiani määratakse selles riigis mitmete kriminaalkuritegude eest karistusena ja viiakse täide surmanuhtlust, piitsutamist, amputatsiooni ja muid kehalisi karistusi;

I. arvestades, et Sudaani ametivõimud mõistavad naisi ja tüdrukuid ebaproportsionaalselt süüdi ebamääraste kuritegude eest seoses eraeluliste ja isiklike otsustega, mille eest ei peaks üldse karistama, ning arvestades, et naistele mõistetakse ebaproportsionaalselt palju selliseid karme karistusi nagu piitsutamine, mis rikub nende väärikuse, eraelu kaitse ja võrdõiguslikkusega seotud inimõigusi;

J. arvestades, et Sudaan on ühinenud Araabia inimõiguste hartaga, mille artiklis 27 on sätestatud, et kõigil usklikel on õigus praktiseerida oma usutavasid;

K. arvestades, et Sudaani Vabariik on allkirjastanud Cotonou lepingu inimõiguste klausli[1] ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti[2];

L. arvestades, et vaatamata president Omar al-Bashiri 2014. aasta jaanuaris väljakuulutatud

[1] Koostööleping ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, mis allkirjastati Cotonous 23. juunil 2000.

[2] ÜRO Peaassamblee 16. detsembri 1966. aasta resolutsioon 2200A (XXI).

rahvuslikule dialoogile sümboliseerib Meriam Ibrahimi kinnipidamine ja ebainimlik kohtlemine vähemuste, inimõiguste aktivistide, üliõpilastest meeleavaldajate, ajakirjanike, poliitiliste vastaste ja õigustel põhinevate organisatsioonide, näiteks naiste õigusi ja noorte mõjuvõimu edendavate organisatsioonide murettekitavat mahasurumist Sudaani ametivõimude poolt;

1. mõistab hukka Meriam Ibrahimi põhjendamatu kinnipidamise; kutsub Sudaani valitsust üles tühistama kõiki õigusakte, mis võimaldavad diskrimineerimist soo või usu alusel, ning kaitsma vähemusrühmade usulist identiteeti;

2. rõhutab, et raseda naise hoidmine sünnitamisel ahelates ja kinniseotuna on alandav ja ebainimlik; kutsub Sudaani ametivõime üles tagama, et kõik kinnipeetavad rasedad ja sünnitavad naised saavad asjakohast ja ohutut emade ja vastsündinute arstiabi;

3. kinnitab veel kord, et usu-, südametunnistuse- ja veendumusvabadus on üks põhilistest inimõigustest, mida tuleb kaitsta igal pool ja igaühe puhul; mõistab teravalt hukka kõik vägivalla ja hirmutamise vormid, mis piiravad õigust järgida või mitte järgida vabalt valitud usku või sellesse pöörduda, sealhulgas ähvarduste, kehalise vägivalla või kriminaalkaristuste kasutamise, mille eesmärk on sundida usklikke või mitteusklikke oma usust lahti ütlema või teise usku pöörduma; rõhutab asjaolu, et abielurikkumine ja usust lahtiütlemine on teod, mida ei peaks üldse kuritegudeks lugema;

4. arvestades, et Sudaan on ratifitseerinud asjakohased ÜRO ja Aafrika Liidu konventsioonid ja on seeläbi võtnud rahvusvahelise kohustuse kaitsta ja edendada usu- ja veendumusvabadust, mis eelkõige hõlmab õigust järgida usku või veendumusi, neid muuta või neist loobuda vabal tahtel;

5. nõuab, et Sudaani valitsus tühistaks kooskõlas üldiste inimõigustega kõik õigussätted, millega karistatakse või diskrimineeritakse isikuid nende usuliste veendumuste eest, või oma usust või veendumusest loobumise või selle vahetamise või teiste sellele õhutamise eest, eelkõige juhtudel, kui usust lahtiütlemist, heterodoksiat või teise usku pöördumist karistatakse surmanuhtlusega;

6. rõhutab, et sellised õigusaktid on vastuolus Sudaani 2005. aasta ajutise põhiseadusega, inimõiguste ülddeklaratsiooniga ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise paktiga, ning nõuab tungivalt, et Sudaan ratifitseeriks kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti teise fakultatiivprotokolli, mille eesmärk on surmanuhtluse kaotamine[1];

7. kutsub Sudaani üles kehtestama kõikidele hukkamistele viivitamata moratooriumi, et kaotada surmanuhtlus ja igasugune kehaline karistamine;

8. võtab murega teadmiseks naiste õiguste jätkuva ja sageda rikkumise Sudaanis, eriti Sudaani karistusseadustiku artikli 152; ergutab Sudaani ametivõime viivitamata allkirjastama ja ratifitseerima konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta;

[1] ÜRO Peaassamblee 15. detsembri 1989. aasta resolutsioon nr 44/128.

9. märgib murega, et karistamatus inimõiguste raskete rikkumiste puhul on Sudaanis jätkuvalt laialt levinud probleem, nagu oli ka Darfuri konflikt, mille puhul jätsid ametivõimud suurema osa toimepandud tõsiste kuritegude, sealhulgas seksuaalse vägivalla kuritegude eest süüdistuse esitamata; kutsub Sudaani valitsust üles korraldama uurimist ja esitama süüdistust isikutele, kes vastutavad inimõiguste rikkumiste, sealhulgas tapmiste, piinamiste, kinnipeetavate väärkohtlemise ja vägistamiste ning muu seksuaalse vägivalla eest;

10. kinnitab veel kord oma tugevat toetust usu ja poliitilise võimu rangele eraldamisele, mis tähendab keeldumist mis tahes usulisest sekkumisest valitsuse toimimisse ning igasuguse usul või veendumustel põhineva diskrimineerimise mittelubamist;

11. kutsub Sudaani valitsust ühinema inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika harta protokolliga Aafrika naiste õiguste kohta, samuti Aafrika Liidu Kohtu protokolliga, mis on mõlemad vastu võetud Mosambiigis Maputos 11. juulil 2003. aastal;

12. kutsub Sudaani valitsust üles viima rahvusvahelise üldsuse abiga läbi kiireloomulist õigusreformi, et kaitsta põhilisi inimõigusi ja -vabadusi, tagada iga üksikisiku inimõiguste kaitse ja võidelda eelkõige naiste, vähemuste ja ebasoodsas olukorras olevate rühmade diskrimineerimise vastu;

13. väljendab toetust jõupingutustele, mille eesmärk on leida Sudaani olukorrale läbirääkimiste teel kaasav lahendus, ning toetab kodanikuühiskonna ja opositsioonierakondade jõupingutusi rahuprotsessi edendamiseks;

14. kutsub ELi üles võtma endale juhtrolli, et saavutada 2014. aasta septembris toimuval Inimõiguste Nõukogu istungjärgul sellise Sudaani käsitleva tugeva resolutsiooni vastuvõtmine, milles käsitletaks inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse tõsiseid ja levinud rikkumisi selles riigis;

15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikidele, Sudaani valitsusele, Aafrika Liidule, ÜRO peasekretärile, AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee kaaspresidentidele ja Üleaafrikalisele Parlamendile.